

פתרון מבחן באלגברה לינארית תשפ"א סמסטר א שאלון Y

יש לענות על 5 שאלות מתוך 6 השאלות הבאות. יש לנמק את התשובות באופן מלא (אלא אם כתוב במפורש שלא צריך)

שאלה 1. (20 נקודות) אין קשר בין סעיפים א, ב

$$\begin{cases} x + 2y + (3a+3)z = 1 \\ x + (2a+2)y + 3z = a+1 \\ (a+1)x + 2y + 3z = 1-a \end{cases} \quad \text{א. (14 נקודות) נתונה מערכת המשוואות}$$

(i) מצאו את הערכים של הפרמטר a עבורם יש למערכת פתרון יחיד/אינסוף פתרונות/אין פתרון.

(ii) מצאו האם קיימים ערכים של הפרמטר a כך שוקטור העמודה $\begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}$ הוא פתרון של המערכת.

ב. (6 נקודות) קבעו אם הטענות הבאות נכונות או לא. אין צורך לנמק

(i) תהי A מטריצה לא ריבועית. אם למשוואה $Ax = b$ יש אינסוף פתרונות, אז ל- A יש שורת אפסים.

(ii) תהי A מטריצה לא ריבועית. אם למשוואה $Ax = b$ יש פתרון יחיד, אז ל- A אין שורת אפסים.

פתרון

א. נחשב את הדטרמיננטה של המטריצה המצומצמת:

$$\begin{vmatrix} 1 & 2 & 3a+3 \\ 1 & 2a+2 & 3 \\ a+1 & 2 & 3 \end{vmatrix} = 2 \cdot 3 \cdot \begin{vmatrix} 1 & 1 & a+1 \\ 1 & a+1 & 1 \\ a+1 & 1 & 1 \end{vmatrix} \xrightarrow[R_3 \rightarrow R_3 - (a+1)R_1]{R_2 \rightarrow R_2 - R_1} \begin{vmatrix} 1 & 1 & a+1 \\ 0 & -a & -a \\ 0 & -a & -a^2-2a \end{vmatrix} = 6a^2 \begin{vmatrix} 1 & 1 & a \\ 0 & -1 & 1 \\ 0 & 1 & 2+a \end{vmatrix} = -6a^2(3+a)$$

אם $a \neq 0, -3$, הדטרמיננטה שונה מאפס, ולכן המטריצה המצומצמת הפיכה ולמערכת יש פתרון יחיד.

(i) עבור $a = 0$ דרגת המטריצה המורחבת והמצומצמת היא 1, ולכן למערכת יש אינסוף פתרונות.

(ii) עבור $a = -3$ דרגת המטריצה המורחבת היא 3, ודרגת המטריצה המצומצמת היא 2, ולכן למערכת אין פתרונות.

ב. נציב את העמודה כפתרון ונבדוק מתי מתקיים שוויון:

$$\begin{cases} 1 + 2 \cdot 0 + (3a+3) \cdot 1 = 1 \\ 1 + (2a+2) \cdot 0 + 3 \cdot 1 = a+1 \\ (a+1) \cdot 1 + 2 \cdot 0 + 3 \cdot 1 = 1-a \end{cases}$$

נקבל כי $a = 0, a = 4, a = -\frac{1}{2}$ כלומר העמודה אינה פתרון, כי קיבלנו שתי שורות סתירה.

ג. שתי הטענות לא נכונות

(i) הטענה לא נכונה. דוגמה נגדית: $b = 1, A = \begin{pmatrix} 1 & 1 \end{pmatrix}$

$$(ii) \text{ הטענה לא נכונה. דוגמה נגדית: } A = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}, b = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}$$

שאלה 2. (20 נקודות) אין קשר בין סעיפים א, ב

$$א. \quad U = \{A \in \mathcal{M}_{2 \times 2}(\mathbb{R}) \mid AM = MA\} \text{ נתבון בקבוצה } M = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 2 & 3 \end{pmatrix} \text{ תהי (14 נקודות)}$$

(i) הראו כי U הוא תת-מרחב וקטורי של מרחב המטריצות הממשיות מסדר 2×2 .

(ii) מיצאו בסיס ומימד ל U .

$$(iii) \text{ יהיה } W = \text{Span} \left\{ \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 4 \end{pmatrix} \right\}. \text{ חשבו את המימד של } W + U.$$

ב. (6 נקודות) נתון מרחב וקטורי V מעל $\mathbb{R}$ שמימדו $\dim V = 3$, ובסיס שלו $B = \{v_1, v_2, v_3\}$. הוכיחו כי עבור כל $w \in \text{Span}(v_2, v_3)$ מתקיים כי $C = \{v_1 + w, v_2, v_3\}$ בסיס של V .

פתרון

א. נראה כי אכן U תת מרחב של $\mathcal{M}_{2 \times 2}(\mathbb{R})$

(i) נבדוק כי מתקיימות שלוש הדרישות לתת מרחב:

i. $O \in U$: אכן, תהא $O_{2 \times 2}$ מטריצת האפס מסדר 2×2 . אז מתקיים,

$$O \cdot M = M \cdot O = O$$

ii. סגירות לחיבור: יהיו $A, B \in U$. צריך להראות כי $A + B \in U$. אכן,

$$(A + B) \cdot M = A \cdot M + B \cdot M = M \cdot A + M \cdot B = M \cdot (A + B)$$

iii. סגירות לכפל בסקלר: תהא $A \in U$ ו $\alpha \in \mathbb{R}$. צריך להראות כי $\alpha A \in U$. אכן,

$$(\alpha A) \cdot M = \alpha A \cdot M = \alpha \cdot M \cdot A = M \cdot (\alpha A)$$

(ii) תהא $A = \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix}$ מטריצה 2×2 . מחפשים תנאים על a, b, c, d עבורם $A \in U$. כלומר, רוצים כי

$$\begin{aligned} \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 2 & 3 \end{pmatrix} &= \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 2 & 3 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix} \\ \iff \\ \begin{pmatrix} 2b & a + 3b \\ 2d & c + 3d \end{pmatrix} &= \begin{pmatrix} c & d \\ 2a + 3c & 2b + 3d \end{pmatrix} \end{aligned}$$

נקבל מכאן כי

$$\begin{aligned} 2b &= c \\ a + 3b &= d \\ 2d &= 2a + 3c \\ c + 3d &= 2b + 3d \end{aligned}$$

$$A = \begin{pmatrix} a & b \\ 2b & a + 3b \end{pmatrix} = a \cdot \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} + b \cdot \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 2 & 3 \end{pmatrix}$$

ולכן

$$U = \text{Span} \left\{ \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 2 & 3 \end{pmatrix} \right\}$$

מכיוון ששתי המטריצות הנ"ל אינן כפולה בסקלר אחת של השנייה, מתקיים כי המטריצות הן בת"ל ולכן מהוות בסיס ל U . ומתקיים כי $\dim U = 2$.

(iii) נציין תחילה כי המימד של W הוא 2, כי הקבוצה הפורסת הנתונה של W היא בת"ל (האיברים אינם כפולה אחד של השני) ולכן בסיס, כלומר המימד של W הוא 2. המטריצה $I = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$ מקיימת את התנאי $MI = IM$ ולכן היא ב- U , והיא בקבוצה הפורשת של W ולכן גם ב- W , כלומר בחיתוך $U \cap W$. מכאן שמימד החיתוך הוא לפחות 1. מימד החיתוך לא יכול להיות 2, כי אז שני המרחבים היו שווים ($U \cap W$ תת מרחב של U, W , ואם מימדו שווה, אז $U \cap W = U = W$), כלומר הם שווים, אבל המטריצה $B = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 3 \end{pmatrix}$ לא מקיימת $MB = BM$ ולכן מימד החיתוך שווה 1, ולכן ממשפט המימד נקבל כי

$$\dim(U + W) = \dim U + \dim W - \dim(U \cap W) = 2 + 2 - 1 = 3$$

ב. נתון כי $w \in \text{Span}(v_2, v_3)$ ולכן קיימים $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$ כל $w = \alpha v_2 + \beta v_3$. המימד של V הוא 3, ולכן מספיק להראות שהקבוצה C היא בת"ל. כדי להראות זאת מספיק להראות שוקטורי הקואורדינטות של איברי הקבוצה הם בת"ל.

$$[v_1 + w]_B = \begin{pmatrix} 1 \\ \alpha \\ \beta \end{pmatrix}, [v_2]_B = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, [v_3]_B = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

קבוצת עמודות היא בת"ל אם"ם דרגת המטריצה שהן עמודותיה שווה למספר העמודות. במקרה שלנו

$$\begin{vmatrix} 1 & 0 & 0 \\ \alpha & 1 & 0 \\ \beta & 0 & 1 \end{vmatrix} = 1$$

כלומר המטריצה הפיכה, ולכן הדרגה שווה למספר העמודות, כלומר קבוצת העמודות היא בת"ל ולכן גם הקבוצה C היא בת"ל ומכאן - בסיס.

שאלה 3. (20 נקודות) אין קשר בין סעיפים א, ב

א. (10 נקודות) נסמן $V = \mathbb{R}_2[x] = P_2(\mathbb{R})$. תהי $T : V \rightarrow V$ העתקה לינארית המקיימת כי $[T]_C^B = I$, כאשר

$$B = \{-1 + 2x, -2x - x^2, 1 + x + x^2\}, C = \{x, 1 - 5x - x^2, -2 + 6x + x^2\}$$

שני בסיסים סדורים של V , (I היא מטריצת היחידה מסדר 3×3).

(i) חשבו את $T(-2 + 6x + x^2)$.

(ii) הוכיחו כי T הפיכה וחשבו את $T^{-1}(-2 + 6x + x^2)$.

ב. (10 נקודות) יהי V מרחב וקטורי מעל $\mathbb{R}$ שמימדו $\dim V = 3$, ויהי $B = \{v_1, v_2, v_3\}$ בסיס של V . נתונה העתקה לינארית $T : V \rightarrow V$ המקיימת $T(v_1) = v_2, T(v_2) = v_3, T(v_3) = v_1$

(i) הוכיחו כי $T \circ T \circ T$ היא העתקת הזהות על V , כלומר $T(T(T(v))) = v$ לכל $v \in V$

(ii) קבעו האם T הפיכה.

פתרון

א. מהנתון ומהגדרת המטריצה המייצגת נובע כי

$$T(-1 + 2x) = x, T(-2x - x^2) = 1 - 5x - x^2, T(1 + x + x^2) = -2 + 6x + x^2$$

(i) כדי למצוא את $T(-2 + 6x + x^2)$ צריך למצוא את וקטור הקואורדינטות של $-2 + 6x + x^2$ לפי הבסיס B . נמצא זאת ע"י מציאת התלויות הלינאריות של וקטור הקואורדינטות של $-2 + 6x + x^2$ לפי הבסיס הסטנדרטי $St = \{1, x, x^2\}$

בוקטורי הקואורדינטות של איברי הבסיס B (גם לפי הבסיס St). כלומר איך העמודה $\begin{pmatrix} -2 \\ 6 \\ 1 \end{pmatrix}$ תלויה לינארית בעמודות

$$\left\{ \begin{pmatrix} -1 \\ 2 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ -2 \\ -1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} \right\}$$

עמודה כלשהי b תלויה לינארית בקבוצת עמודות אם"ם למערכת $Ax = b$ יש פתרון (כאשר המטריצה B היא המטריצה שעמודותיה היא קבוצת העמודות הנתונה), והעמודה x היא עמודת המקדמים, ולכן יש למצוא פתרון למערכת שהמטריצה המורחבת שלה היא

$$\begin{pmatrix} -1 & 0 & 1 & | & -2 \\ 2 & -2 & 1 & | & 6 \\ 0 & -1 & 1 & | & 1 \end{pmatrix} \xrightarrow{R_2 \rightarrow R_2 + 2R_1} \begin{pmatrix} -1 & 0 & 1 & | & -2 \\ 0 & -2 & 3 & | & 2 \\ 0 & -1 & 1 & | & 1 \end{pmatrix} \xrightarrow[R_2 \leftrightarrow R_3]{R_1 \rightarrow -R_1} \begin{pmatrix} 1 & 0 & -1 & | & 2 \\ 0 & -1 & 1 & | & 1 \\ 0 & -2 & 3 & | & 2 \end{pmatrix} \\ \xrightarrow{R_3 \rightarrow R_3 - 2R_2} \begin{pmatrix} 1 & 0 & -1 & | & 2 \\ 0 & -1 & 1 & | & 1 \\ 0 & 0 & 1 & | & 0 \end{pmatrix} \xrightarrow[R_2 \rightarrow R_2 - R_3]{R_1 \rightarrow R_1 + R_3} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & | & 2 \\ 0 & -1 & 0 & | & 1 \\ 0 & 0 & 1 & | & 0 \end{pmatrix} \xrightarrow{R_2 \rightarrow -R_2} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & | & 2 \\ 0 & 1 & 0 & | & -1 \\ 0 & 0 & 1 & | & 0 \end{pmatrix}$$

כלומר קיבלנו כי וקטור הקואורדינטות הוא

$$[-2 + 6x + x^2]_B = \begin{pmatrix} 2 \\ -1 \\ 0 \end{pmatrix}$$

ולכן

$$[T(-2 + 6x + x^2)]_C = [T]_C^B \begin{pmatrix} 2 \\ -1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2 \\ -1 \\ 0 \end{pmatrix} \Rightarrow T(-2 + 6x + x^2) = 2x - (1 - 5x - x^2) = x^2 + 7x - 1$$

(ii) העתקה לינארית היא הפיכה אם"ם קיימת מטריצה מייצגת שלה שהיא הפיכה. מטריצת היחידה היא הפיכה, ולכן ההעתקה T הפיכה. כמו כן ידוע כי $T(1 + x + x^2) = -2 + 6x + x^2$, ולכן מהגדרת ההפכית $T^{-1}(-2 + 6x + x^2) = 1 + x + x^2$.

ב. נראה כי לכל $v \in V$ מתקיים כי $T \circ T \circ T(v) = v$: יהי $v \in V$ אזי קיימים $a, b, c \in \mathbb{R}$ כך ש $v = av_1 + bv_2 + cv_3$, ולכן

$$\begin{aligned} T(v) &= T(av_1 + bv_2 + cv_3) = aT(v_1) + bT(v_2) + cT(v_3) = av_2 + bv_3 + cv_1 \Rightarrow \\ T \circ T(v) &= T(av_2 + bv_3 + cv_1) = av_3 + bv_1 + cv_2 \Rightarrow \\ T \circ T \circ T(v) &= T(T(T(v))) = T(av_3 + bv_1 + cv_2) = av_1 + bv_2 + cv_3 = v \end{aligned}$$

כלומר $T \circ T$ היא ההפכית של T , ולכן T הפיכה.

שאלה 4. (20 נקודות) אין קשר בין סעיפים א, ב

א. (10 נקודות) תהי $A = \begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} \\ a_{31} & a_{32} & a_{33} \end{pmatrix}$ מטריצה ממשית מסדר 3×3 המקיימת

$$A \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 7 \end{pmatrix}, \quad |A| = 3$$

$$\begin{vmatrix} a_{12} & 1 & a_{11} + 2a_{13} \\ a_{22} & 2 & a_{21} + 2a_{23} \\ a_{32} & 7 & a_{31} + 2a_{33} \end{vmatrix} \quad \text{חשבו את}$$

ב. (10 נקודות) הוכיחו או הפריכו את הטענות הבאות. עבור כל טענה, אם היא נכונה הוכיחו אותה, ואם היא לא נכונה מצאו דוגמה נגדית שמפריכה אותה

(i) אם $A, B \in M_{n \times n}(\mathbb{R})$ מטריצות ריבועיות הפיכות מאותו סדר אי זוגי n אי זוגי, אז $A^2 + B^2 \neq 0$

(ii) אם $A \in M_{2 \times 2}(\mathbb{R})$ הפיכה, אז $I + A^2 \neq 0$

פתרון

א. נתון כי

$$\begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} \\ a_{31} & a_{32} & a_{33} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 7 \end{pmatrix} \Rightarrow \begin{pmatrix} a_{11} + 2a_{12} + a_{13} \\ a_{21} + 2a_{22} + a_{23} \\ a_{31} + 2a_{32} + a_{33} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 7 \end{pmatrix}$$

ולכן

$$\begin{vmatrix} a_{12} & a_{11} + 2a_{12} + a_{13} & a_{11} + 2a_{13} \\ a_{22} & a_{21} + 2a_{22} + a_{23} & a_{21} + 2a_{23} \\ a_{32} & a_{31} + 2a_{32} + a_{33} & a_{31} + 2a_{33} \end{vmatrix} \xrightarrow{C_2 \rightarrow C_2 - 2C_1} \begin{vmatrix} a_{12} & a_{11} + a_{13} & a_{11} + 2a_{13} \\ a_{22} & a_{21} + a_{23} & a_{21} + 2a_{23} \\ a_{32} & a_{31} + a_{33} & a_{31} + 2a_{33} \end{vmatrix} \xrightarrow{C_3 \rightarrow C_3 - C_2} \begin{vmatrix} a_{12} & a_{11} + a_{13} & a_{13} \\ a_{22} & a_{21} + a_{23} & a_{23} \\ a_{32} & a_{31} + a_{33} & a_{33} \end{vmatrix} =$$

$$= \begin{vmatrix} a_{12} & a_{11} & a_{13} \\ a_{22} & a_{21} & a_{23} \\ a_{32} & a_{31} & a_{33} \end{vmatrix} + \begin{vmatrix} a_{12} & a_{13} & a_{13} \\ a_{22} & a_{23} & a_{23} \\ a_{32} & a_{31} & a_{33} \end{vmatrix} = - \begin{vmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} \\ a_{31} & a_{32} & a_{33} \end{vmatrix} + 0 = -|A| = -3$$

ב. (i) הטענה נכונה: תהיינה A, B מטריצות ריבועיות מסדר אי זוגי, והפיכות. אז

$$A^2 + B^2 = 0 \Leftrightarrow A^2 = -B^2 \Rightarrow |A|^2 = (-1)^n |B|^2 \Rightarrow |A|^2 + |B|^2 = 0$$

ולשויון האחרון אין פתרון עבור זוג מספרים ממשיים שונים מאפס.

(ii) הטענה לא נכונה כי

$$I + \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{pmatrix}^2 = 0$$

מהווה דוגמה נגדית.

שאלה 5. (20 נקודות) נתונה מטריצה ממשית A לא הפיכה מסדר 3×3 המקיימת: $\text{rank}(A - I) < \text{rank}(A)$.

א. (15 נקודות) הוכיחו ש- A לכסינה.

ב. (5 נקודות) מצאו את הפולינום האפייני של A .

פתרון

א. מכיוון ש- A לא הפיכה אז 0 הוא ערך עצמי שלה ו- $\text{rank}(A) < 3$. בנוסף, $\text{rank}(A - I) \geq 1$, כי אחרת $\text{rank}(A - I) = 0$ כלומר $A - I = 0$ ואז A היתה הפיכה, זו סתירה לנתון. קיבלנו שיש אפשרות אחת בלבד:

$$\text{rank}(A - I) = 1, \text{rank}(A) = 2$$

נובע:

$$\dim \text{Ker}(A - I) = 3 - 1 = 2, \dim \text{Ker}(A) = 3 - 2 = 1$$

ואז: 1 הוא ערך עצמי של A בעל ריבוי גיאומטרי 2 ו-0 הוא ערך עצמי של A בעל ריבוי גיאומטרי 1. מכך ניתן להסיק כי הסכום של הריבויים הגיאומטריים הוא 3 (ואין יותר ערכים עצמיים כי לא יתכן שסכום הריבויים יהיה גדול מ-3 ולכן, המטריצה לכסינה (קיים בסיס של $\mathbb{R}$ שמורכב מווקטורים עצמיים של A)).

ב. מכיוון שהמטריצה לכסינה הריבויים האלגבריים והגיאומטריים שווים לכל ערך עצמי

$$p(\lambda) = (\lambda - 1)^2 \lambda$$

שאלה 6. (20 נקודות) במרחב מכפלה פנימית ממשי V שמימדו $\dim V = 3$. נתון בסיס אורתונורמלי

$$B = \{u_1, u_2, u_3\}$$

יהיו

$$v = u_1 - 2u_2 + 2u_3, w = mu_1 + 2u_2 + 2u_3$$

($m \in \mathbb{R}$ מספר ממשי כלשהו).

א. (15 נקודות) מצאו את הנורמה של v, w , כלומר $\|v\| = \sqrt{\langle v, v \rangle}$, $\|w\| = \sqrt{\langle w, w \rangle}$ ואת $\langle v, w \rangle$.

ב. (5 נקודות) מצאו עבור אילו ערכים של m הקבוצה $\{v, w\}$ היא בסיס אורתוגונלי של $\text{Span}\{v, w\}$.

א. עבור וקטור כלשהו $u = au_1 + bu_2 + cu_3$ מתקיים כי

$$\begin{aligned}\|u\| &= \sqrt{\langle u, u \rangle} = \sqrt{\langle au_1 + bu_2 + cu_3, au_1 + bu_2 + cu_3 \rangle} = \\ &= \sqrt{a^2\|u_1\|^2 + b^2\|u_2\|^2 + c^2\|u_3\|^2} = \sqrt{a^2 + b^2 + c^2}\end{aligned}$$

כי הבסיס B הוא אורתונורמלי. ולכן

$$\begin{aligned}\|v\| &= \|u_1 - 2u_2 - 2u_3\| = \sqrt{1^2 + (-2)^2 + (-2)^2} = \sqrt{9} = 3 \\ \|w\| &= \|mu_1 + 2u_2 - 2u_3\| = \sqrt{m^2 + 2^2 + (-2)^2} = \sqrt{m^2 + 8} \\ \langle v, w \rangle &= \langle u_1 - 2u_2 - 2u_3, mu_1 + 2u_2 - 2u_3 \rangle = m\langle u_1, u_1 \rangle + 2\langle u_1, u_2 \rangle - 2\langle u_1, u_3 \rangle \\ &\quad - 2m\langle u_2, u_1 \rangle - 4\langle u_2, u_2 \rangle + 4\langle u_2, u_3 \rangle - 2m\langle u_3, u_1 \rangle - 4\langle u_3, u_2 \rangle + 4\langle u_3, u_3 \rangle = m - 4 + 4 = m\end{aligned}$$

ב. לפי החישוב בסעיף הקודם המכפלה הפנימית בין v, w שווה m , ולכן הוקטורים אורתוגונליים אם $m = 0$.

בהצלחה